

[Kai Moltke.]

ker brød til. Der var altså skabt et behageligt klima, i hvert fald på fortæringens område. Der var bare den forbandede hindring ved det, at for hver bordende sad der en tysk soldat med et maskingevær, som han lod pege rundt nu og da for at vise, at ganske vist var maden på bordet, men fornøjelsen kunne dog blive afbrudt, hvis der skulle indtræde ubehagelige optrin.

Se, det kan godt være, jeg er ondskabsfuld, men jeg kan ikke lade være med at tænke på, at regeringen her forsøger at skaffe det rette arbejdsklima for de kommende forhandlinger mellem arbejdsmarkedets parter ved at servere en hel del smukke almindeligheder om den sociale balance, når byrderne skal bæres, og opfordre parterne til at tage stilling til det. Men i baggrunden står maskingeværet, der betyder: makker I ikke ret og følger vores krav i den nuværende situation og tager hensyn til dem, så vil der blive grebet til andre og mere håndfaste former for løsning af overenskomstsituationen. Hvis jeg var arbejdsministeren, ville jeg ikke indlede forhandlingerne med en sådan, lad os sige forværring af klimaet på arbejdspladserne og i arbejdsmarkedsforhandlingerne.

Jeg tror, man herved skaber store vanskeligheder for netop at få den rigtig saglige drøftelse af tingene. Derfor ville jeg finde det mest rimeligt i forbindelse med disse opfordringer til alle om at deltage, organisationer og borgere, arbejdere og arbejdsgivere, Industriråd, Grosserer-Societet, og hvad det alt sammen hedder, om man foreløbig fjernede majresolutionens maskingevær fra bordenden og så, om ikke også de kunne give sig til at spise og tale sagligt og fornuftigt, uden at et sådant magtmiddel truede i baggrunden. Hvis man mener noget med det, man siger om, at man ønsker bred tilslutning om det, der skal gennemføres, skulle regeringen have skabt det psykologiske klima ved at fjerne de trusler, som i øjeblikket rettes mod arbejdsmarkedets parter. Man burde ganske simpelt trække majdagsordenen tilbage og først se tiden an, for jeg kan umuligt tænke mig, at betingelserne skulle være blevet bedre.

Nu fik vi de sædvanlige historier om, hvor stor lønstigningen må være i den kommende tid, der skal gå noget til de lavestlønnede,

og der bliver meget lidt tilbage; derfor må de folk, som hører til uden for de lavtlønnedes kreds, indrette sig på, at udsigten til, at deres krav gennemføres, vil blive mindre. Når vi taler om lønglidninger, har jeg tidligere mere end én gang fra denne talerstol hørt, at det, man ønskede, var elastiske overenskomster og samarbejde på virksomhederne, bl. a. ved effektivitetsfremmende lønsystemer for at billiggøre produktionen og bringe produktionen op. Ja men vi har jo på en række arbejdspladser her i landet — jeg tror, ingen af ministrene vil vove at benægte det — en tendens til overgang til produktionsfremmende lønsystemer. Tør arbejdsministeren så virkelig påstå, at han er så velbevandret på markedet, at han kan sige: „Ja men her har vi lønglidning af den og den størrelse“, uden så meget som at undersøge, om den er et produkt af stigende arbejdsproduktivitet eller af noget andet? Jeg tror ikke, man skal koncentrere sig om rammen. Jeg tror, det havde haft større virkning, hvis billedet, som indeholdes i rammen, fik mere realistiske træk end det, der hidtil er blevet præsenteret.

Så skal jeg i øvrigt kun fremdrage nogle enkeltheder. Jeg hørte kun med stor interesse, hvordan den socialdemokratiske ordfører, hr. Per Hækkerup, her gjorde opmærksom på, at der var to faktorer, som førte til, at vi står med for stor en købekraft og en dårlig betalingsbalance. Hr. Per Hækkerup trak meget realistisk det billede op, at halvdelen, det vil sige ca. 5 milliarder kr., måske skyldes lønglidningen, og de andre 5 milliarder kr. var et resultat af stigende ejendomspriser ved låntagning i den oppustede ejendoms- og jordpris. Disse ca. 5 milliarder kr. hidførtes til enkelte kredse af befolkningen, blot fordi de enten havde optaget lån eller realiseret deres ejendomsværdier til stigende priser.

Det tror jeg er en af de ting, som vi skal have med. Men det var endnu bedre, om vi så tog fat på de praktiske forholdsregler: hvad skal der gøres i den givne situation? Der bliver man vist nødt til at sige, at det, som har medført en realkredit i ruiner trods talrige hjælpeforanstaltninger, er den enkle kendsgerning, at man ikke alene gennem realkreditfinansieringen finansierer produktivt, nødvendigt, samfundsnyttigt byggeri, men at realkreditens nuværende form også inkluderer de stigende jord- og grundværdier. Nu